

EUGÉNIUSZ TESTAMENTUMA – JEGYZETFÜZETEK XXI.
Témaötletek a szellem magyar elemi és magasiskolája N.A.T.

Vörösmarty Mihály
A MERENGŐHÖZ

Laurának

Hová merült el szép szemed világa?
Mi az, mit kétes távolban keres?
Talán a múlt idők setét virága,
Min a csalódás könnye rengedez?
Tán a jövőnek holdas fátyolában
Ijesztő képek réme jár feléd,
S nem bízhatol sorsodnak jóslatában,
Mert egyszer azt csalúton kereséd?
Nézd a világot: annyi milliója,
S köztük valódi boldog oly kevés.
Ábrándozás az élet megrontója,
Mely, kancsalúl, festett egekbe néz.
Mi az, mi embert boldoggá tehetne?
Kincs? hír? gyönyör? Legyen bár mint özőn,
A telhetetlen elmerülhet benne,
S nem fogja tudni, hogy van szívöröm.
Kinek virág kell, nem hord rózsaberket;
A látni vágyó napba nem tekint;
Kéjt vesz, ki sok kéjt szórakozva kerget:
Csak a szerénynek nem hoz vágya kint.
Ki szívben jó, ki lélekben nemes volt,
Ki életszomját el nem égeté,
Kit gőg, mohó vágy s fény el nem varázsolt,
Földön honát csak olyan lelheté.
Ne nézz, ne nézz hát vágyaid távolába:
Egész világ nem a mi birtokunk;
Amennyit a szív felfoghat magába,
Sajátunknak csak annyit mondhatunk.
Múlt és jövő nagy tenger egy kebelnek,
Mégférhetetlen oly kicsin tanyán;
Hullámin holt fény s ködvárak lebegnek,
Zajától felrémül a szívmagány.
Ha van mihez bizhatnod a jelenben,
Ha van mit érezz, gondolj és szeress,
Maradj az élvvel kínáló közelben,
S tán szebb, de csalfább távot ne keress,
A birhatót ne add el álompénzen,

Melyet kezédbe hasztalan szorítsz:
Várt üdvöd kincse bánat ára lészen,
Ha kart hizelgő ábrándokra nyitsz.
Hozd, oh hozd vissza szép szemed világát;
Úgy térjen az meg, mint elszállt madár,
Mely visszajő, ha meglelé zöld ágát,
Egész erdő viránya csalja bár.
Maradj közöttünk ifju szemeiddel,
Barátod arcán hozd fel a derűt:
Ha napja lettél, szép delét ne vedd el,
Ne adj helyette bánatot, könyűt.

1843. február vége - március eleje

*

A tudatlanság fátyla
Amikor úgy alkotunk társadalmi játékszabályokat,
Hogy egyikünk sem tudja, ki hova és mire születik benne.

*

Lélekvándorlás
Ha hiszel benne,
Akkor legalább több empátiával bánsz más élőlényekkel,
Hisz lehet, hogy legközelebb éppen te leszel az ő helyében
(De még a kő is lélekkel bír a népmeséinkben)

*

A láthatatlan ember
Akit évek óta „ismertél”,
mégsem tudtál róla semmi lényegest

*

Kőszénből gyémánt – nyersből csiszolt drágakő

*

Nem mindegy:
Egy lányt lecsinálni vagy felcsinálni
Amnéziát kapsz vagy amnesztiát kapsz.

*

Ha ide belépsz közénk,
akkor itt üvegházban kell laknod
és átlátszó üvegzebből gazdálkodnod

*

Minden zárhoz van egy jó kulcs –
A bezárult lelkekhez is meg kell keresni a nyitókulcsot...

*

Jó gyereke vagyok, mert nem eszem meg a szappant

*

Kolbászból már nem lehet disznót csinálni,
Egy halott már nem tud élőt játszani, csak megfordítva...

*

Mit nem lehet titkolni?
A gazdagságot-szegénységet? A szerelmet? A korod?
A hozzá – nem – értésedet? A nyelv nem tudásodat? Stb.

*

Aki játékból riogat („Farkas!”),
Annak pont akkor nem jönnek segítségére,
Amikor a helyzet tényleg komolyra fordul...

*

Meztelenül jövünk a világra
És bevarrt zsebbel is távozzunk el innen...

*

Bolond Mihók
Jókat mondani, csak rossz helyzetben
(Jobban járt volna, ha inkább meg se szólal)

*

Sose halunk meg!
A halál kegyelme – a kegyelemdöfés

*

Sztoikus életbölcselet
Akár meg is ölhetnek, de ártani nem tudnak nekem

*

A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme
Minél kevesebb fogyasztás, minél több újra befektetés?

*

A mítoszból felnőttmese – majd abból csak gyerekmese?

*

Utolsóból első
A legkisebb szegénylegény már nem örököl semmit,
Neki muszáj szerencsét próbálni – bátraké a szerencse,
Az erkölcsi és más próbákat kiállva elnyeri a királynőt

*

Egy jöttányi különbség – homousion/homiusion
Ennél csak az nagyobb, ha valaki igaz vagy gazember...

*

Gólem
Ha végveszélyben vagy, akkor segít,
De nem lehet „Mit parancsolsz kisgazdám!”-má tenni

*

Nem akárki álmodik akármit.
Ha nem tiszta a lelkiismereted lefekvéskor,
Számolhatsz a rossz alvással és a rémálmokkal...

*

Ábrahám és Izsák példázata –
Isten kérheti tőled: a legféltettebb kincsed áldozd fel?
És biztos lehetsz benne, hogy a végén mégsem akarja?

*

Ne éld mások életét,
ott legjobb esetben is csak a legjobb imitátor lehetsz,
de helyetted se éljen – egyen, szeressen, alkotson – más!

*

Akik csak a kályhától elindulva tudnak táncolni...
És a vicc a gonosz manóról, aki éjszaka bepisiltet,
Majd amikor a pszichiáter tanácsára a paciens ellentmond,
Akkor bekakiltat – erre a verzióra már nem volt kész válasz!

*

Mire vagyunk teremtve?
Egy gitárral szöveget beverni vagy vele muzsikálni?
Istenem, hadd legyenek én is egy hangszer a kezében...

*

Esti kérdés
Miért nő ki a fű, ha elszárad?
Miért szárad el, ha újra kinő?

*

Akaratgyengesség – akaratérő – voluntarizmus,
Predestináció és szabad akarat – a szükségszerű felismerése

*

Mindent lehet, csak akarni kell?
Nagy akarásnak nyögés a vége - avagy miért meddő a nő?

*

Test és lélek
Ha egy lány, egy nő nem szeretne anya lenni,
Akkor annak még a melle sem nő meg, s fiús alkatú marad?

Gondolj merészet és nagyot és tedd rá lelkedet!

*

A humor a hatalomnélküliek csodafegyvere –

Aki nevetségessé válik, az megsemmisül: erkölcsi hullá

*

Azért érdemes élni, amiért végső soron meghalni is!?

*

Bűnbánat – az ünnepre felkészült lélek
Adventi várakozás – tavaszi nagyböjti időszak

*

Nem keresnél, ha már nem találtál volna meg

*

A barát szóban eredetileg nincs értékelés,
Hiszen akkor miért beszélnénk jó barátról?
Ugyanez áll szerencse, isten stb. szavainkra is.

*

A tényeket akármilyen mélységi tárod fel,
Azokból nem következik, hogy milyen döntést hozol.
Értékeid szabják meg, mit kell – a helyzet, hogy mit lehet...

*

Fejfa és sírvers:
Élt 80 évet, de igazán csak 3 napig volt boldog

*

Varázsszőnyeg –
Képzeletbeli időutazás holt költők társaságában

*

Fogyatékosok
Van neked lelkivilágod,
Élsz te egyáltalán szellemi életet?

*

Csak a halálom után –

Csak az életemben olvashatják el

*

Paradoxon

Szabadság és hűség mintha eleve kizárná egymást?

*

Örökké megújulva változni,

Hogy mégis állandó, magaddal azonos maradj?

*

Meghalhatsz

Mielőtt rájönnél, hogy mire születted a Földre?

*

Emberlanc körbe-körbe a Földön,

Legyél te az egyik legerősebb láncszem

*

Fizikai vagy szellemi halálugrás –

Védőháló nélkül, nem hibázhatsz!

*

Itt a kezem, nem disznóláb –

Nem csinállok segget a számból!

*

Ne játsszunk a tűzzel –

Egy szál gyufával felgyújtható az erdő, a város.

Egy gyerek is lerombolhatja, ezer felnőtt se építi fel...

*

„Egy életünk van, az első és utolsó,

Soha nem volt, soha nem lesz reinkarnáció”

No együttes

*

A királyon nincsen ruha!
Miért csak a kisgyerek látja, ill. meri kimondani?

*

Ki a nagyobb,
Az óriás vagy a vállán ágaskodó melldöngető törpe?

*

Légy jó mindhalálig!
Nem lehet hétfőnként hazudni,
És a hét többi napján igazat mondani.

*

Szerencséje akárkinek lehet,
A bátraknak állítólag inkább,
De bérlete senkinek sincs rá.

*

Ha megnősülsz, megbánod.
Ha nem nősz meg, azt is megbánod.
Most légy okos Domokos!

*

Aki betartja a szabályokat, az éhen hal.
Aki nem tartja be, az viszont cinkos bűnpártoló lesz.

*

Ha van a katona fején sapka, az a baj.
Ha nincs a katona fején sapka, az a baj.
Olyanok a szabályok, hogy soha ne lehessen betartani.

*

Tanácsot kérhetsz - és én adhatok,
De a döntésedért vállalt felelősség súlyát csak te viseled?

*

Ne fessük az ördögöt a falra,
Mert maga az ördög fog megjelenni?

*

Amit görcsösen markolsz, azt biztosan elveszíted –
A tenyeredre tett pihe jobb eséllyel repül vissza hozzád

*

Amit ingyen kaptunk, azt ingyen is adjuk tovább!?
Mint az apostolok az örömhírt –
de akkor alázattal alamizsnát kell koldulnunk

*

Aki mindenkit szolgál, azt senki sem fizeti

*

Éltrevalóság – iskolaérettség.
És azok a későn érő típusok: Darwin, Csontváry stb.

*

"...ha az antiszemitizmus nagy bűn, mert az,

akkor az antiszemitizmussal való alaptalan vádaskodás

ugyanakkora bűn, és ugyanolyan ítélet alá kell, hogy essék."
Csengey Dénes

*

Többet érdemlünk valóban –
Ha azt kapnánk, amit megérdemelnénk,
Egyikünk se kerülné el az akasztófát...

*

Boldog lennék, ha minden vágyam teljesülne –
Mint Midász király, akinek minden arannyá vált a kezében

*

Rettenetes esküdözések:

Itt vakuljak meg, ha nem igaz

Apám, anyám tűzben éghet, ha nem adom vissza

*

Impresszionista festmény,

Amikor látszik, hogy milyen évszak és napszak van

(és akkor végül minden csak változó pillanatnyi benyomás?)

*

A bolondokházában

az egyik beteg a vízvezetéknél áll,

és egy botra kötött madzagot lógat be a kagylóba.

Az ápoló tapintatosan kérdi tőle:

- Na, hány halat fogott eddig?

A bolond rámered:

- Maga örült, a vízvezetékben!?

*

Gyümölcsoltó Boldogasszony

*

Szivárvány –

És az újszövetség ember és Isten között

*

Amikor

Abban a hiszemben engedik ki a szellemet a palackból,

Hogy a hatalmukban áll azt oda bármikor visszatuszkolni...

*

Mintha

Egy elefántot kéne letapogatni a sötétben

De senki se tudni, hogy milyen állat is ez,

S mindenki azt a részt hangsúlyozná túl...

*

Türelem rózsát terem.

És aki a kaktusz virágzására vár?

És aki gyógypedagógus?

*

Ki tud titkot tartani?

És ha éjszaka álmodban kibeszéled?

És honnan tudod, miként reagálsz a kínvallatásra?

*

Csak a gyermek és a részeg ember mond igazat?

*

Ha folyton reklamálsz,

A bíró azt sem adja meg, ami nyilvánvaló szabálytalanság,

De ha meg mindent szó nélkül lenyelsz,

Akkor hát fognak vágni a hátadon...

*

[illegible]